

СТАНОВИЩЕ

ПО ИДЕЙНО РЕШЕНИЕ ЗА БЛАГОУСТРОЯВАНЕ

на бул. „Цар Освободител“ и междублоковите пространства в обхвата между кръстовищата с улиците „Патриарх Евтимий“ и „Божко Божилов“ в Ботевград

Който и да е проект се прави, за да разреши съществуващ проблем и/или да даде решение за осъществяване на ново инвестиционно намерение на Възложителя на проекта.

От представения проект се вижда, че причината за създаването му не е ново инвестиционно намерение на Възложителя Община Ботевград. Остава първата причина – да реши съществуващ проблем в градската среда за зоната, за която се разработва.

Неподържаното с години състояние на съществуващите настилки в тази част на града е проблем, належащ за разрешаване. За подобряване състоянието на съществуващата среда в цялост в зоната, предмет на проекта, безспорно е необходима текуща грижа с цел нейното поддържане в освежен и здрав вид. Това обаче се решава ефективно точно с текуща грижа и без предвиждане на радикални промени в иначе добре изпълняваща ролята си среда.

Проектът предлага нова алейна мрежа и преподреждане на местата за паркиране.

За преценяване качеството на проекта с оглед ползата от неговата реализация го разглеждам с въпроса какви са съществуващите проблеми за тази зона, които той решава?

Проблемите, които съществуват сега, остават, дори се залага раждането на нови.

1. Транспортно-комуникационните проблеми, които съществуват, не се решават.

- Пешеходците - нито се защитават повече от автомобилния поток /дори при чешмата им се създава още по-опасна зона/, нито вече са дистанцирани от сепарираните междублокови пространства пред входовете на жилищните блокове.
Зоните за отдых вместо уединени са организирани като транзитни.
Организиране на детски площадки и кътове със спортни съоръжения към най-натоварения автомобилно булевард е вредно за живота и здравето на децата.
- Трасе на велосипедисти, пресичащо трасето на автомобилния поток и преминаващо транзитно през обособени кътове за пасивен отдых /със седящи места за хора/, е опасно, а несвързано с цялостна веломрежа е нелепо. Предложената алейна мрежа не е удачно да се ползва като споделено трасе на велосипедно движение и пешеходци.
- Автомобилният поток и конфликтните точки с това решение се увеличават.
Уширението на завоя не решава проблема. Няма празно в природата. Вселенски закон е – направиш ли по-широк канал, повече се влива в него. Проблем се крие в съществуващия принцип на паркиране в зоната, който е порочен – затвърждава се, а не се предлага решение за подобряването му. Проблем има и в съществуващия принцип на организация на спирките на градския транспорт – опасно разположение. Не се предлага решение за подобряването му. Паркирането като част от автомобилната система има два аспекта в зоната, предмет на проекта. Паркирането на автомобилите към жилищата и паркирането на автомобили за търговските обекти.

Паркирането на автомобилите към жилищата изисква само добра организация на паркингите и ако са в общински имотите, което подлежи на справка и проверка – ремонтването на настилките и сигнализацията им. Паркирането на автомобилите към търговските обекти е част от генералната организация на движение на града и има решение в тази зона. За тези търговски обекти организацията на движението, в това число спирането и паркирането изисква разглеждане в цялото каре от улици около квартала със Сариевския блок. При това предстоящо решение, обаче, е много важно да се избегне фундаменталната грешка, която се направи при решението по булевард „България“, произтекла от използвания подход - решения на парче. При булевард „България“ поради неефективно оползотворяване на капацитета на пространството „местата за паркиране южно от блоковете са почти двойно по-малко и на гол плац. Поради бързането и поради това некачественото организиране на средата, се посегна на булеварда, за да се направят само още няколко връзани между дърветата паркинг-места, но това променя характера му към по-ниско ниво на качество вместо да го подобри оптимално за всички хора и от града, и посетители на града.

2. Зелена система, която в тази зона е едно от предимствата на града, се разбива.

- Защитната функция на зеления пояс се унищожавана напълно. Това е създаване на проблем с проекта. Единични дървета пояс не създават, а за реализация на тази алейна мрежа и площадки за отдых е необходимо доста дървета да се изсекат, други да се осакатят, защото все още не са достигнали височини, при които короните им да са на височина над 3-4 метра. Залесената ивица изобщо не е толкова широка /специално я огледах днес/, за да побере това пренаселване с алеи и активни функции. Само пейки, на които хората да поспрат в „дългия“ за тях път от болницата до центъра на подходящо избрани места под дърво са достатъчни. При създаването на тази зона освен ролята на короните на дърветата, роля имат и празните от активност пространства, за да се създаде шумов буфер и спокойствие за жилищната среда. Асоциативно, за разбиране - без паузи, ритъм и смислен ред музика нямаше да може да има, само шумотевица от тонове.
- Крайпътните дървета, които имат и добавена композиционно-пейзажна роля с двустранното си разположение при посрещането на влизащите в града просто изчезват и зеленият тунел, впечатляващ и приемащ всеки, който влиза в града, просто изчезва.
- Нови защитни елементи на пешеходци от автомобилно движение са необходими и е най-естествено да се въведат не като монтаж на твърди елементи за градска среда /парапети, мантинели и други/, а като меки елементи, представляващи част от зелената система на града с нискоетажната ѝ растителност. Не с оголване на тротоара към пътното платно, а с неговото диференциране от пътното платно е решението. Така се ограничават и точките на пресичане от тротоар към тротоар, намалява се опасността и за пешеходци, и за автомобилисти. Регулират се с меки мерки различните по характер на движението си потоци.

3. Детските и спортните площадки .

- Създаването на детски и спортни площадки е чудесна идея, погледнато от най-важната гледна точка - демографската – за едно населено място. Но за детските площадки локациите са първото най-важно нещо, което не се ли избере правилно, обезсмисля всичко друго. В това проектно решение локациите са вредни, не са само грешни.

Комбинацията от изгорели газове и детски площадки лишава града от бъдеще, дори и да не го осъзнава някой в този момент, респективно обезсмисля демографската чудесност на идеята.

- Оформянето на детските площадки и еднотипното им обзавеждане с цветни пластмаси, застилането им с грозни ударопоглещщи настилки без да се мисли за възпитателната роля на площадките за децата - ментална, координационна, естетическа - е друга тенденция, която просто залива града вече. И разбира се е важно, че изборът на тези настилки се прави без да се отчита факта, че те са от групата на скоростно амортизиращите се. Не очаквам различен подход при това решение.
- Мисленето в шаблон „Детска площадка“ или „Фитнес площадка“. Градини за игри, ситуирани в целия град в подходящи градски пространства и за различни възрасти – от различните възрастни групи деца, през младежи, до възрастни хора с тихи игри. Това е идея, обсъждана и стартирала преди години, невъзприета явно от сегашното общинско ръководство и останала без развитие, както в миналия мандат, така и в този. Реализиран е само един проект в квартал „Саранск“, където от сметище едно вътрешноблоково пространство беше благоустроено за такава градина за игри, но в последствие и там се изкриви идеята и се опорочи пространството с монтаж на шаблонно-познатата група уреди за „детска площадка“ и не се положиха грижи за развитие на градината в посоката, в която беше замислена.

След разглеждането на проекта от гледна точка на проблемите, които решава и/или създава го разглеждам и от друга страна, която също говори и то със своята важност.

Рисунъкът на алейната мрежа с бягащите изтеглени вълнообразни линии, визуализациите на решението говорят за наличие на усет и технически умения в младите архитекти, които са го направили, говорят и за желанието им да работят за обновяването на града. Но замисълът за такъв тип решение, който се разчита в идейния проект, е породен от пропуски в равносметката какво е значението на всяка инвестиция за подобряване на средата. А подобряване на средата става като намалиш съществуващите проблеми в нея, стремиш се при разрешаването на старите да не заложиш нови проблеми в нея и не като бонус, а като много важна част, но последваща след първите две – да я направиш естетически адекватна на характера на мястото и на времето, в което се прави промяната.

Дата: 15.06.2021 г.

АРХ. МАРИЕЛА АНДРЕЕВСКА